

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВЕКТОРНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЖКГ

Н. С. ПЕДЧЕНКО, доктор економічних наук, професор

(Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»);

М. І. КІМУРЖИЙ, заступник директора з навчальної та навчально-виробничої роботи (Білгород-Дністровський економіко-правовий коледж

Вищого навчального закладу Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»)

Анотація. *Мета статті полягає у визначенні ролі управління потенціалом у забезпеченні векторного сталого розвитку підприємств ЖКГ. Статтю присвячено дослідженню понятійно-категоріального апарату управління потенціалом розвитку підприємств, викоремленню основних функцій управління та побудові механізму управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ. Методика дослідження. Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою методів наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу та синтезу, а також інших методів пізнання соціально-економічних явищ, об'єктів і процесів – для формулювання наукових положень та уточнення термінологічного апарату щодо управління потенціалом розвитку підприємств, його функцій і механізмів забезпечення. Результати. Досліджено етимологію сутності управління потенціалом розвитку підприємств та викоремлено основні функції управління. Розроблено матрицю інтегрування взаємозв'язків функцій і складових векторно-орієнтованого управління потенціалом розвитку підприємства; запропоновано структурно-функціональну модель механізму управління потенціалом розвитку ЖКГ. Практична значущість результатів дослідження. У статті обґрунтовано, що використання запропонованого механізму управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ сприятиме досягненню векторного сталого розвитку як сфери ЖКГ, так і стабілізації національної економіки держави загалом.*

Ключові слова: потенціал розвитку, сталий розвиток, механізм управління, управління потенціалом підприємства, потенціал підприємств житлово-комунального господарства.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Управління потенціалом розвитку підприємства є невід'ємною складовою загальної системи управління й головною умовою успішного функціонування, основою для вирішення питань планування та впровадження інноваційних стратегій сталого розвитку підприємства. При цьому розвиток має базуватися на оцінці потенційних можливостей та інноваційних перспектив, аналізі зовнішнього середовища підприємства, виявленні й реалізації ефек-

тивних комбінацій ресурсів, здібностей для їх можливого впровадження у процесі прийняття стратегічних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зростаюча важливість управління потенціалом розвитку в умовах євроінтеграції і глобалізації економіки викликає нові вимоги до вибору ефективних механізмів використання та оцінки потенціалу розвитку, а також стратегічного менеджменту підприємства. Тому все більше увага вітчизняних і зарубіжних учених зосереджена на ролі потенціалу в розвитку суб'єктів підприємства та розробці ме-

ханізмів управління ним. Питання етимології сутності управління потенціалом досліджували вчені: О. В. Березін, С. Т. Дуда, Н. Г. Міценко [2]; О. О. Іванець [7]; Н. С. Краснокутська [8]; О. В. Курінна [10]; А. Мірцхулава [13]; І. Стец [14]; О. І. Шаманська [18]; розробкою стратегії управління потенціалом займалися С. Б. Алексеєв [1]; Л. Н. Бражнікова [4]; О. Гончар [5]; функції управління підприємством в цілому та його потенціалу, зокрема, були об'єктом уваги І. О. Бланка [3], К. А. Мамонова [11], М. Х. Мескона [12], Т. О. Фролової [16], О. А. Харун [17], Р. М. Ходгетса [19] та ін. Проте проблемам векторного сталого розвитку підприємств ЖКГ у контексті управління їх потенціалом приділено недостатньо уваги.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження ролі управління потенціалом у забезпеченні векторного сталого розвитку підприємств ЖКГ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Визначаючи справедливість твердження Н. С. Краснокутської, що досягнення бажаних результатів можливе тільки через визначення цільового вектора управління [8], можна погодитися з думкою Р. Гончар щодо спрямованості векторів у напрямку впровадження інновацій, залучення та розвитку джерел формування фінансових ресурсів (з оптимізацією структури, збалансуванням коротко-, середньо та довгострокових), технічним переоснащенням і впровадженням прогресивних технологій [5].

Так, О. О. Іванець поняття «управління потенціалом підприємства» тлумачить як пошук, створення та використання можливостей ефективного розвитку підприємства в сучасних умовах господарювання [7]. Н. В. Сабліна та Т. Б. Кузенко визначають управління фінансовим потенціалом підприємства як складний поетапний процес, що передбачає прийняття управлінських рішень із метою оптимізації фінансових і грошових потоків, співвідношення витрат та результатів, а також збільшення позитивного фінансового результату відповідно до обраної стратегії [9, с. 126]. Проте автори стверджують, що процес управління базується на фактичному фінансовому потенціалі (наявних фінансових

ресурсах) [9, с. 127], що загалом ототожнює процес управління фінансовими ресурсами із процесом управління потенціалом і суперечить самому розумінню потенціалу як сукупності не тільки фактичних, а й незадіяніх ресурсів. У даному аспекті ігнорується важлива функція управління як прогнозування впливу зовнішніх чинників на підприємство. С. Б. Алексеєв надає визначення процесу управління стратегічним потенціалом як системи управління процесом формування і використання внутрішніх стратегічних можливостей підприємства, спрямованій на довгострокове виживання підприємства в наявкішньому середовищі й досягнення стратегічних цілей [1]. Автор визначає за мету управління «довгострокове виживання підприємства», у той час як відповідно до концепції життєвого циклу кожне підприємство прагне не тільки вижити, стабільно працювати, а й розвиватися та нарощувати свої виробничі потужності.

Погоджуємося з думкою Н. В. Сабліної та Т. Б. Кузенко, що характерним для діяльності підприємств є вплив комплексу економічних, соціальних, управлінських та інших факторів зовнішнього та внутрішнього середовища [9], а тому, ураховуючи авторський підхід до розгляду сутності потенціалу розвитку як системи «ресурси-можливості-інновації», уважаємо за доцільне застосування комплексного системного підходу до побудови механізму управління, що передбачає інтегрування функцій менеджменту в сукупність потенціалоутворювальних складових. На системності підходу до управління потенціалом підприємства наполягає і Н. С. Краснокутська, яка акцентує увагу на інтегрованості зв'язків усіх елементів механізму управління [8].

Слід відмітити, що ефективне управління потенціалом розвитку підприємства передбачає виконання основних функцій. Засновники класичної теорії менеджменту провели грунтовне дослідження функцій управління, поділяючи їх на функції: планування, організація, керівництво, контроль (А. Файоль) [15]; планування, організація, управління кадрами, керівництво, координація, облік і бюджетування (Р. М. Хотгетс) [19]; планування, організація, мотивація, контроль (М. Х. Мескон) [12]. Сучасні спеціалісти з теорії управління виділяють функції: організація, планування,

мотивація, контроль (загальні функції) [3]; планування, організація, укомплектування штату, керівництво, контроль [16]; цілепокладання, планування, прогнозування, організація, координація, контроль, мотивація, регулювання [17]; планування, організація, регулювання, координація, мотивація, контроль, облік [13]. Досліджуючи функції управління потенціалом розвитку як складову системи управління, автори виділяють такі: планування, організовування, контроль і мотивацію (І. Стец) [14]; планування (прогнозування), регулювання та використання (О. В. Курінна) [10]; загальні функції (організація, планування, мотивація, контроль) і специфічні функції (моделювання потенціалу, аналіз та оцінювання наявності й достатності потенціалу) (Н. С. Краснокутська) [8].

Інтегрування класичних поглядів на функції менеджменту та поглядів на функції управління потенціалом підприємства дозволяє встановити функції, які, забезпечують ефективність управління: організація, планування, мотивація, контроль (рис. 1).

Відповідно до класичного підходу організація передбачає розподіл завдань між окремими підрозділами або працівниками та встановлення взаємодії між ними [15]. Організація забезпечує створення умов для досягнення цілей [16] і, як влучно зазначає Н. С. Краснокутська, базується на наявності якісного інформаційного забезпечення та єдиної інформаційної системи (зокрема, даних про наявність, достатність, зміни структури та реалізації потенціалу підприємства) [8], що забезпечить обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень [3].

Окрім того, уважаємо, що ефект організації виявляється у вдалому поєднанні всіх видів ресурсів та їх раціональному використанні.

Функція планування включає в себе вибір цілей та плану дій із їх досягнення [15]. Л. Н. Бражнікова сутність функції планування розуміє як прогнозування показників діяльності підприємства [4, с. 51]. Як стверджує О. В. Курінна, планування як функція управління потенціалом спрямовано на забезпечення, відновлення або збереження фінансової стійкості [10]. К. А. Мамонов у плануванні як функції управління потенціалом виділяє такі віхи: аналіз наявних у підприємства ресурсів; аналіз стану підприємства на ринку; ана-

ліз конкурентоспроможності підприємства; аналіз роботи конкурентів; визначення ключових для підприємства факторів, за якими проводиться інтенсивна робота; визначення ефективності використання наявних ресурсів; пошук виробничих резервів; вибір стратегії управління потенціалом розвитку підприємства; створення стратегічного плану управління потенціалом розвитку підприємства з урахуванням ресурсних обмежень, стандартів за якістю та поставлених перед суб'єктом господарювання стратегічних цілей; реалізація наміченого плану [11].

В умовах динамічності сучасного світу виникає необхідність в оперативності прийняття управлінських рішень, які не тільки реагуватимуть на наслідки цього впливу, але й прогнозуватимуть настання цих змін. При цьому основною метою прогнозування є вироблення прогнозів, які б лягли в основу прийняття управлінських рішень стратегічного розвитку підприємства.

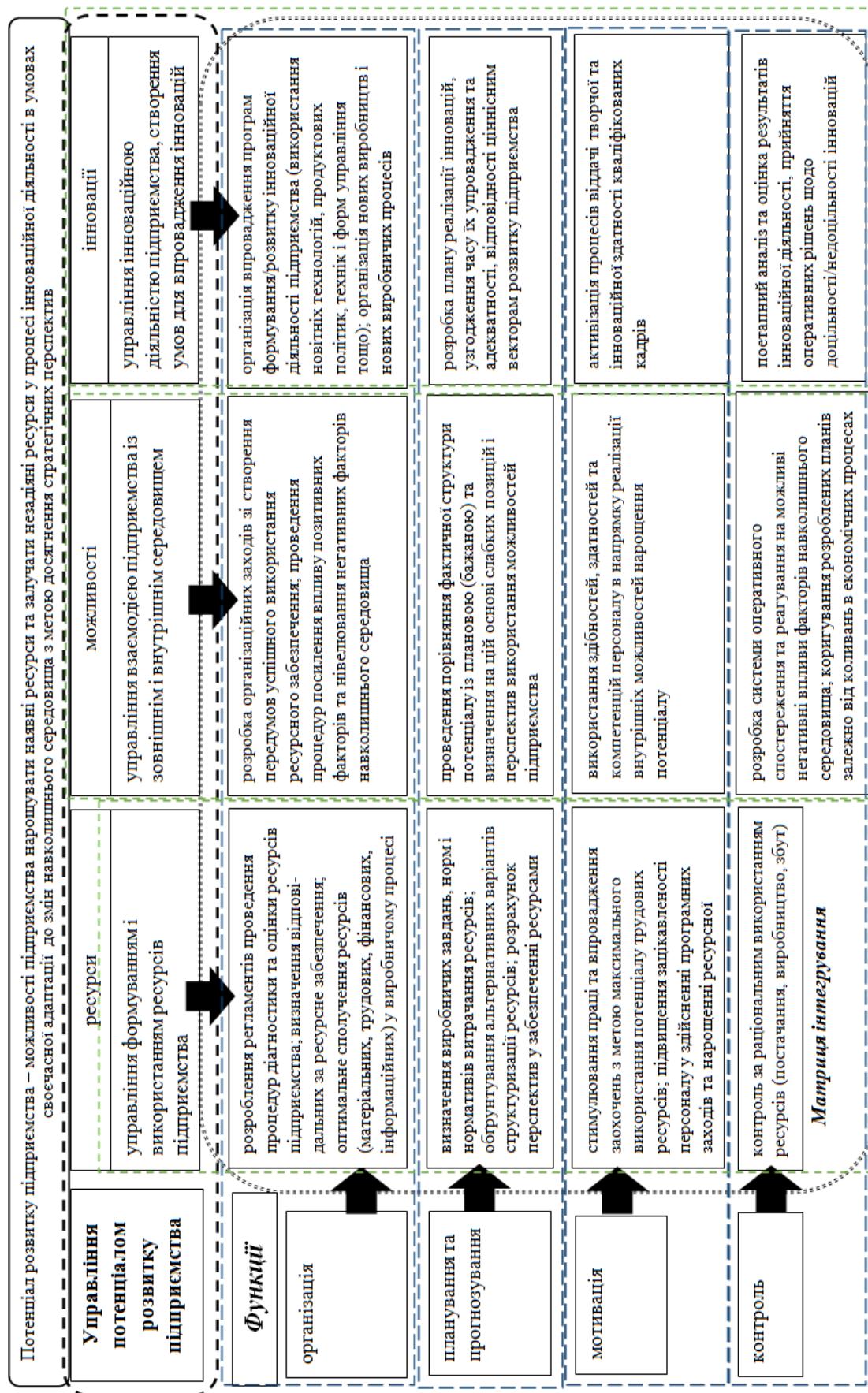

Рис. 1. Матриця інтегрування взаємозв'язків функцій та складових Векторно-орієнтованого управління потенціалом розвитку підприємства

Мотивація передбачає розробку заходів із виявлення мотивів, які виступають рушійною силою максимізації зусиль персоналу в досягненні цілей підприємства та розробки на їх основі системи стимулювання праці [8]. Мотивація передбачає розробку положень щодо преміальної системи оплати праці та повинна бути направлена на сприяння росту продуктивності праці, зниження витрат на виробництво, підвищення якості продукції. Проте, як зазначає Т. О. Фролова, функція мотивації в сучасному світі придбала вигляд морально-психологічного тиску на співробітників, відбувається прихована підміна особистих інтересів працівників корпоративними [16]. Через мотивацію апарат управління узгоджує дії всіх працівників підприємства з метою досягнення тактичних і стратегічних завдань та загальної мети підприємства.

Функція контролю полягає у співвідношенні реально досягнутих результатів із тими, що були заплановані [15]. Контроль передбачає застосування системи спостереження і перевірки відповідності використання ресурсів підприємства встановленим стандартам та іншим нормативам, прийнятим планам, програмам та оперативним управлінським рішенням, а також виявлення допущених відхилень від прийнятих принципів організації та ведення господарства [18].

Визначені функції є складовою механізму управління потенціалом розвитку підприємств. Так, Н. С. Краснокутська визначає механізм управління як систему основних елементів, які регулюють процес розробки та реалізації управлінських рішень у даній сфері [8]; Т. Б. Кузенко, Н. В. Сабліна стверджують, що механізм управління фінансовим потенціалом суб'єкта господарювання має включати принципи, мету, завдання, функції механізму, інструменти, необхідні для його реалізації, інформаційну підтримку прийняття рішень відносно напрямів розвитку фінансового потенціалу [9]; С. Б. Алексєєв надає визначення механізму функціонування і розвитку потенціалу підприємства як сукупності економічних, мотиваційних, організаційних, правових аспектів управлінської взаємодії його підсистем, забезпечуючи узгодженість інтересів об'єктів і суб'єктів управління [1]; О. В. Березін і Н. Г. Дуда механізм управління потенціалом тлумачать як сукупність організаційних, мо-

тивацийних, економічних і законодавчих способів взаємодії та узгодження інтересів усіх учасників, тому його формування повинно відбуватися на основі системи організаційних, мотиваційних, економічних та законодавчих механізмів [2]; О. Є. Жук пропонує визначати механізм управління виробничим потенціалом підприємства як систему функцій, форм, методів, інструментів, важелів, що пов'язані з виробничим потенціалом і впливають на діяльність із метою досягнення поставлених перед підприємством цілей [6].

При цьому науковці виділяють різні складові в механізмі управління потенціалом: інструменти й важелі впливу, методи управління [8]; завдання, функції, інструменти та інформаційна підтримка [9]; функції, методи та принципи управління [18]; функції, форми, методи, інструменти, важелі [6].

На основі узагальнення наукової літератури пропонуємо визначати механізм управління потенціалом розвитку підприємства як інтегрованість функцій, методів, інструментів, інформаційного та нормативно-правового захисту, що надає можливість приймати управлінські рішення в напрямі реалізації векторних індикаторів розвитку й перспективного нарощення потенціалу розвитку підприємства.

На особливу увагу заслуговує дослідження потенціалу розвитку для підприємств, що надають житлово-комунальні послуги, оскільки вони, з одного боку, у зв'язку з розвитком інноваційних технологій та створенням умов до підвищення тарифів на послуги, мають можливість розширити свій потенціал, а з іншого – мають ряд специфічних особливостей у діяльності, що інколи є перешкодою для реалізації потенціалу. Ураховуючи важливість сфери житлово-комунального господарства та необхідність підвищення ефективності управління нею, нами запропоновано структурно-функціональну модель механізму управління потенціалом розвитку ЖКГ, що включає такі складові, як методи, інструменти, функції управління, інформаційне та нормативно-правове забезпечення (рис. 2).

Зважаючи на існування значних проблем у діяльності підприємств ЖКГ, як важливу складову механізму управління потенціалом розвитку нами визначено векторні індикатори розвитку, що базуються на подоланні зазначених проблем.

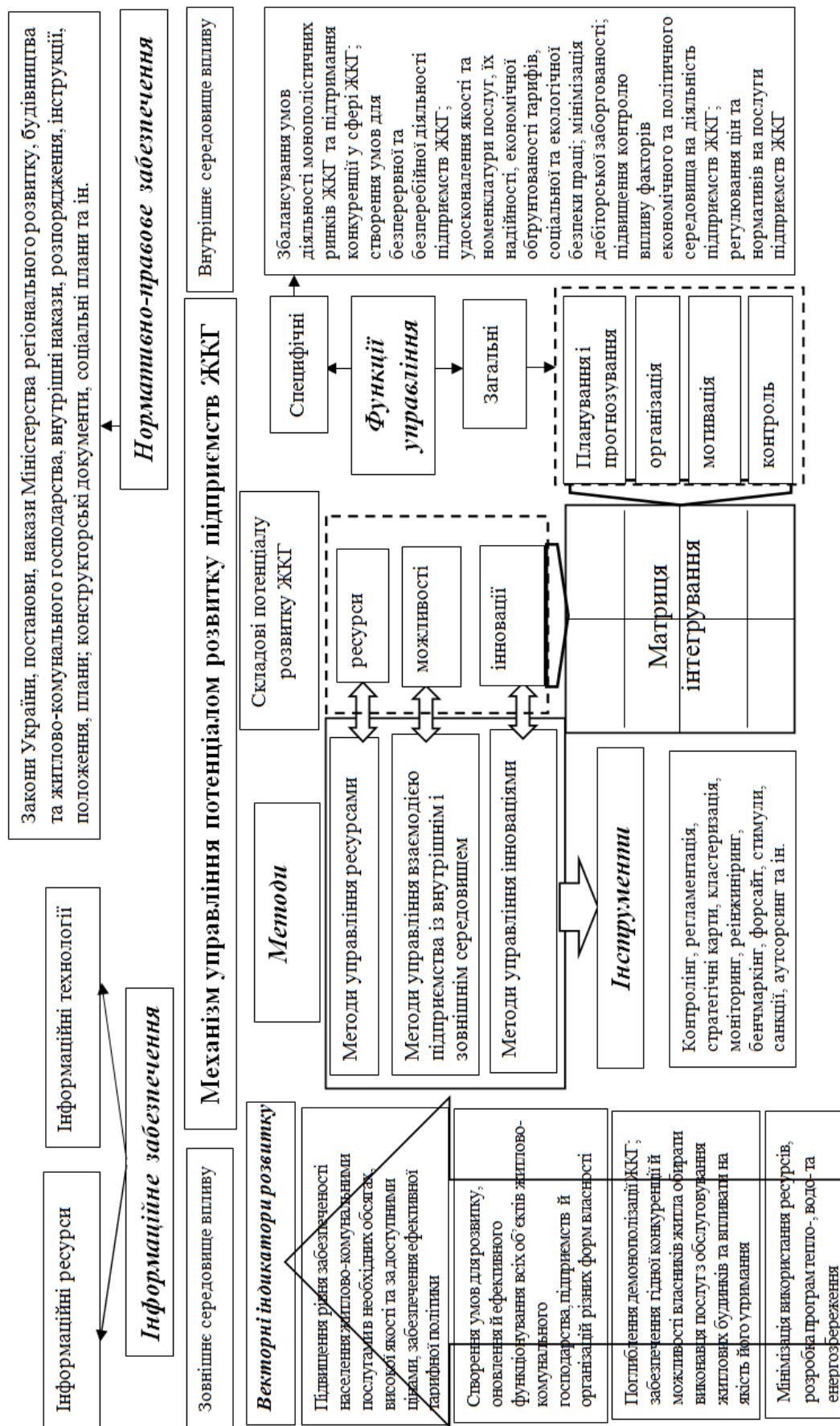

Рис. 2. Структурно-функціональна модель механізму управління потенціалом розвитку ЖКГ

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Запропонований механізм удосконалення управління потенціалом підприємств ЖКГ відкриває можливості для досягнення векторного сталого розвитку як сфери ЖКГ, так і стабілізації національної економіки держави загалом, що в подальшому позитивно впливатиме на конкурентоспроможність національної економіки на світовому ринку та підвищення соціального рівня життя мешканців країни. Подальші напрями досліджень мають бути спрямовані на адаптування зарубіжного досвіду в контексті забезпечення дії механізму управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев С. Б. Концепция управления стратегическим потенциалом предпринимательства / С. Б. Алексеев // Экономика и регион. – 2013. – № 4 (41). – С. 92–99.
2. Березін О. В. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб./ О. В. Березін, С. Т. Дуда, Н. Г. Міценко. – Львів : Магнолія 2006, 2011. – 308 с.
3. Бланк И. А. Управление формированием капитала / И. А. Бланк. – Киев : Ника-центр, Эльга, 2002. – 512 с.
4. Бражникова Л. Н. Стратегическое управление финансовой деятельностью предприятий ЖКХ : монография / Л. Н. Бражникова. – Донецк : Юго-Восток, 2010. – 499 с.
5. Гончар О. Розробка стратегії розвитку потенціалу підприємства за умов глобалізації та євроінтеграції / О. Гончар // Економіст. – 2015. – № 1. – С. 49–52.
6. Жук Є. О. Формування механізму управління виробничим потенціалом підприємства / Є. О. Жук // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2014. – № 811. Логістика. – С. 133–136.
7. Іванець О. О. Концептуальні підходи до управління потенціалом розвитку підприємства / О. О. Іванець // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – Сер. : Економічні науки. – № 4 (55). – 2012. – С. 151–155.
8. Краснокутська Н. С. Управління потенціалом торговельного підприємства / Н. С. Краснокутська. – Харків : Харк. держ. ун-т харчування і торгівлі, 2012. – 322 с.
9. Кузенко Т. Б. Методичні підходи до управління фінансовим потенціалом підприємства / Т. Б. Кузенко, Н. В. Сабліна // Актуальні проблеми економіки – 2015. – № 4. – С. 123–132.
10. Курінна О. В. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства / О. В. Курінна // Науковий вісник Академії муніципального управління : Сер. : Економіка. – 2014. – № 1. – С. 161–171.
11. Мамонов К. А. Планування потенціалу розвитку будівельного підприємства / К. А. Мамонов, О. І. Угоднікова // Економічний аналіз : зб. наук. праць Тернопільського національного економічного університету. – 2013. – Том 13. – С. 311–316.
12. Мескон М. Х. Основы менеджмента : пер. с англ. / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедори. – Москва : Дело, 1992. – 702 с.
13. Мірцхулава А. Особливості управління потенціалом підприємства в сучасних умовах господарювання [Електронний ресурс] / А. Мірцхулава. – Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library_files/stud_konferenzia/2014/47.pdf (дата звернення: 19.03.17). – Назва з екрана.
14. Стец I. Адаптивне управління потенціалом підприємства / I. Стец // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2013. – № 18. – С. 154–162.
15. Управление – это наука и искусство / А. Файоль, Г. Эмерсон, Ф. Тейлор, Г. Форд ; составитель Г. Л. Подвойский. – Москва : Республика, 1992. – 349 с.
16. Фролова Т. О. Еволюція функцій менеджменту до умов глобалізації / Т. О. Фролова // Бізнес-інформ. – 2012. – № 1. – С. 138–146.
17. Харун О. А. Функції управління трудовим

- потенціалом промислового підприємства / О. А. Харун // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – № 19. – С. 102–105.
18. Шаманська О. І. Система ефективного управління ресурсним потенціалом підприємства [Електронний ресурс] / О. І. Шаманська // Ефективна економіка. – 2013. – № 9. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2303> (дата звернення: 12.03.17). – Назва з екрана.
19. Hodgetts R. M. Management : theory process and practice / R. M. Hodgetts. –Philadelphia : Cengage Learning EMEA, 1975. – 780 p.

REFERENCES

1. Aleksieiev, S. B. (2013) Kontseptsiiia upravlinnia stratehichnym potentsialom pidpryiemstva [Concept of management of the strategic potential of the enterprise]. *Ekonomika i rehion – Economy and region*, 4 (41), 92–99. [in Ukrainian].
2. Berezin, O. V., Duda, S. T. & Mitsenko, N. H. (2011). *Upravlinnia potentsialom pidpryiemstva* [Enterprise Potential Management]. Lviv : Mahnoliia 2006 [in Ukrainian].
3. Blank, Y. A. (2002). *Upravlenie formirovaniem kapitala* [Management of capital formation]. Kyiv : Nika-centr [in Russian].
4. Brazhnikova, L. N. (2010). *Strategicheskoe upravlenie finansovoj dejatel'nost'ju predpriatij ZhKH* [Strategic management of financial activity of housing and utilities enterprises]. Doneck : Jugo-Vostok [in Russian].
5. Honchar, O. (2015). Rozrobka stratehii rozvitu potentsialu pidpryiemstva za umov hlobalizatsii ta yevrointehratsii [Development of a strategy for developing enterprise potential in the conditions of globalization and European integration]. *Ekonomist – Economist*, 1, 49–52 [in Ukrainian].
6. Zhuk, Ye. O. (2014) Formuvannia mekhanizmu upravlinnia vyrobnychym potentsialom pidpryiemstva [Formation of the mechanism of management of the production potential of the enterprise]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika" – Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic"*: Collected papers, (811), (pp. 33–136) [in Ukrainian].
7. Ivanets, O. O. (2012). Kontseptualni pidkhody do upravlinnia potentsialom rozvytku pidpryiemstva [Conceptual approaches to enterprise potential development]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli – Scientific Bulletin of the Poltava University of Economics and Trade*: Collected papers. A Series Economic Sciences, (4 (55), (pp. 51–155) [in Ukrainian].
8. Krasnokutska, N. S. (2012). *Upravlinnia potentsialom torhovelnoho pidpryiemstva* [Management of the Potential of Trade Facilitation]. Kharkiv : Khark. Derzh. Un-t kharchuvannia i torhivli [in Ukrainian].
9. Kuzenko, T. B. & Sablina, N. V. (2015). Metodychni pidkhody do upravlinnia finansovym potentsialom pidpryiemstva [Methodical Approaches to Managing the Financial Potential of an Enterprise]. *Aktualni problemy ekonomiky – Actual Problems of the Economy*, 4, 123–132 [in Ukrainian].
10. Kurinna, O. V. (2014). Teoretychni aspekty upravlinnia finansovym potentsialom pidpryiemstva [Theoretical aspects of managing the financial potential of the enterprise]. *Naukovyi visnyk Akademii munitsypalnoho upravlinnia: Seriia "Ekonomika" – Scientific Bulletin of the Academy of Municipal Management*: Collected papers. A Series "Economy", 1, 161–171 [in Ukrainian].
11. Mamonov, K. A. & Uhodnikova, O. I. (2013). Planuvannia potentsialu rozvytku budivelnoho pidpryiemstva [Planning of the development potential of a construction company]. *Ekonomichnyi analiz : zb. nauk. prats Ternopil'skyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet – Economic analysis: Col. of sciences works Ternopil National Economic University*, (13), (pp. 311–316) [in Ukrainian].
12. Meskon, M. H., Al'bert, M. & Hedouri, F. (1992). *Osnovy menedzhmenta* [Fundamentals of Management]. Moscow : Delo [in Russian].

13. Mirtskhulava, A. (2014). Osoblyvosti upravlinnia potentsialom pidpryiemstva v suchasnykh umovakh hospodariuvannia: [Features management potential of the enterprise in modern conditions of management]. Retrieved from: http://library.udpu.org.ua/library_files/stud_konferenzia/2014/47.pdf (accessed 19 March 2017) [in Ukrainian].
14. Stets, I. (2013). Adaptyvne upravlinnia potentsialom pidpryiemstva [Adaptive management of the potential of enforcement]. *Ukrainska nauka: mynule, suchasne, maibutnie – Ukrainian science: past, present, future*, 18, 154–162 [in Ukrainian].
15. Podvojskiy, G. L. (Ed.). (1992). *Upravlenie – jeto nauka i iskusstvo: Fajol' A., Jemerson G., Tejlor F., Ford G.* [Management is a science and art: A. Fayol, G. Emerson, F. Taylor, G. Ford]. Moscow : Respublika [in Russian].
16. Frolova, T. O. (2012). Evoliutsiiia funksii menedzhmentu do umov hlobalizatsii [Evo- lution of management functions to globalization]. *Biznes-inform – Business-inform*, 1, 138–146 [in Ukrainian].
17. Kharun, O. A. (2016). Funktsii upravlinnia trudovym potentsialom promyslovoho pidpryiemstva [Functions of labor potential management of an industrial enterprise]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu – Scientific Bulletin of the Kherson State University*: Collected papers, (19), (pp. 102–105) [in Ukrainian].
18. Shamanska, O. I. (2013). Systema efektyvnoho upravlinnia resursnym potentsialom pidpryiemstva: [System of effective management of resource potential of the enterprise]. *Efektyvna ekonomika – Effective economy*, 9. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2303> (accessed 12 March 2017) [in Ukrainian].
19. Hodgetts, R. M. (1975). *Management: theory process and practice*. Philadelphia: Cengage Learning EMEA.

Н. С. Педченко, доктор економіческих наук, професор (Вищее учебное заведение Укогоюза «Полтавский университет экономики и торговли»); **М. И. Кимуржий**, заместитель директора по учебной и учебно-производственной работе (Белгород-Днестровский экономико-правовой колледж Высшего учебного заведения Укогоюза «Полтавский университет экономики и торговли»). **Роль управления потенциалом в обеспечении векторного устойчивого развития предприятий ЖКХ**.

Аннотация. Цель статьи заключается в определении роли управления потенциалом в обеспечении векторного устойчивого развития предприятий ЖКХ. Статья посвящена исследованию понятийно-категориального аппарата управления потенциалом развития предприятий, выделению основных функций управления и построению механизма управления потенциалом развития предприятий ЖКХ. **Методика исследования.** Решение поставленных в статье задач осуществлено с помощью методов научной абстракции, индукции и дедукции, анализа и синтеза, а также других методов познания социально-экономических явлений, объектов и процессов – для формулирования научных положений и уточнения терминологического аппарата по управлению потенциалом развития предприятий, его функций и механизмов обеспечения. **Результаты.** Исследована этимология сущности управления потенциалом развития предприятий и выделены основные функции управления. Разработана матрица интегрирования взаимосвязей функций и составляющих векторно-ориентированного управления потенциалом развития предприятия; предложена структурно-функциональная модель механизма управления потенциалом развития ЖКХ. **Практическая значимость результатов исследования.** В статье обосновано, что использование предложенного механизма управления потенциалом развития предприятий ЖКХ будет способствовать достижению векторного устойчивого развития как сферы ЖКХ, так и стабилизации национальной экономики государства в целом.

Ключевые слова: потенциал развития, устойчивое развитие, механизм управления; управление потенциалом предприятия, потенциал предприятий жилищно-коммунального хозяйства.

N. Pedchenko, Dc. Econ. Sci., Professor (Poltava University of Economics and Trade); M. Kimurzhyi, Deputy Director for Educational and Educational Work (Belgorod-Dniester Economics

and Law College, Poltava University of Economics and Trade). The role of potential management in providing vector sustainable development of housing enterprises.

Annotation. Purpose. The article is devoted to determine the role of potential management in providing vector sustainable development of housing and utilities enterprises. The article is devoted to the research of the conceptual-categorical apparatus for managing the potential of enterprise development, the distinction of the main functions of management and the construction of a mechanism for managing the potential of housing development enterprises. **Methodology of research.** When solving the problems set in the article, methods of scientific abstraction, induction and deduction, analysis and synthesis and other methods of cognition of socio-economic phenomena, objects and processes are used - for the formulation of scientific provisions and clarification of the terminology apparatus concerning the management of the enterprise development potential, its functions and mechanisms of provision. **Findings.** The etymology of the essence of management of enterprise development potential is investigated and the main functions of management are distinguished. The matrix of integration of interconnections of functions and components of vector-oriented management of enterprise development potential is developed; Structural-functional model of the management mechanism for housing development potential is proposed. **Practical value.** The article substantiates that the use of the proposed mechanism for managing the development potential of housing and communal enterprises will contribute to the achievement of vector sustainable development as a sphere of housing and communal services, as well as to stabilize the national economy of the state as a whole.

Keywords: development potential, sustainable development, management mechanism; management potential of the enterprise; the potential of housing and communal services enterprises.